

**Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
Placówka Terenowa w Jarocinie**

Al. Niepodległości 19a, 63-200 Jarocin
Tel. 62-747-28-31, 747-77-65; fax 62-749-54-29
www.krus.gov.pl, e-mail: jarocin@krus.gov.pl

Jarocin, dnia 10.12.2015r.

1205-KP.80.2.2015

Pan

Jan Szczerbań
Przewodniczący
Rady Powiatu Jarocińskiego

W odpowiedzi na pismo A-OB.-BR.0002.11.2015.PA
z dnia 24 listopada 2015 r. oraz pisma A-OB.-BR.0002.11.2015.PA
z dnia 9 grudnia 2015 r. w załączeniu przekazuję
„Informację o wypadkach przy pracy w rolnictwie za 2015 r.”

Jednocześnie informuję, że na posiedzenie Sesji Rady Powiatu
oddelegowuję p. Grzegorza Ilybiaka starszego inspektora do spraw
prewencji i rehabilitacji w Placówce Terenowej KRUS w Jarocinie.

Z pokazaniem

KIEROWNIK
Placówki Terenowej w Jarocinie

mgr Danuta Kuszewska

2

(

Informacja o wypadkach przy pracy w rolnictwie za 2015r.

Placówka Terenowa KRUS w Jarocinie, która swoim zakresem działania obejmuje gminy Jarocin, Jaraczewo, Kotlin i Żerków w okresie od 1 stycznia do 08 grudnia 2015 r. przyjęła 58 zgłoszeń wypadków przy pracy w gospodarstwie rolnym.

Dla zobrazowania podaję, że liczba ubezpieczonych wynosi według stanu na dzień dzisiejszy 3.187 osób łącznie w tym 391 domowników.

Wypadkowość w rolnictwie na przestrzeni lat wykazuje tendencję spadkową, ale w porównaniu z innymi działami gospodarki narodowej jest ciągle wysoka i wynosi 10,8 wypadków na 1000 ubezpieczonych.

W Placówce Terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wypadkowość w okresie od 2012 do 2014r. przedstawia się następująco:

Rok	Wskaźnik wypadkowości
2012	15,95
2013	15,43
2014	14,64

Podobnie jak w latach poprzednich w okresie od 1 stycznia 2015r. do 08.12.2015r. najliczniejszą grupę wypadków z pośród 58 zdarzeń stanowiły:

- „upadki osób” - 25 zdarzeń tj. 43,10%, prawie co drugi wypadek w rolnictwie.
- Kolejne grupy wypadkowe to:
- uderzenie, pochwycenie i pogryzienie przez zwierzęta – 8 zdarzeń tj. 13,79%
- pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń – 6 zdarzeń tj. 10,34%
- upadek przedmiotów – 5 zdarzeń tj. 8,62%
- zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i innymi ostrymi przedmiotami – 2 zdarzenia tj. 3,44%
- przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu – 1 zdarzenie tj. 1,72%
- pożar, wybuch, działanie sił przyrody – 1 zdarzenie tj. 1,72%
- inne zdarzenia – 10 tj. - 17,24% ogółu wypadków

Trzy grupy wypadkowe: upadki osób i przedmiotów, wypadki zaistniałe podczas pracy przy zwierzętach oraz wypadki przy użyciu maszyn rolniczych, pilarek tarczowych, spalinowych, szlifierek, itp., stanowią - 75,8 % ogółu zdarzeń zaistniałych podczas pracy w gospodarstwach rolnych.

Przyczyną większości wypadków w gospodarstwach rolnych były:

- niewłaściwa organizacja stanowiska pracy tj. zły stan nawierzchni podwórzy oraz ciągów komunikacyjnych (grząskie, śliskie, nierówne); niewłaściwy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn i ciągników rolniczych, niestosowanie drabin i podestów przy pracy na wysokościach, nieodpowiednie przejścia i dojścia.
- brak lub niewłaściwe posługiwanie się maszynami, urządzeniami i narzędziami; niewłaściwe uchwycenie i trzymanie narzędzi, niewłaściwe zabezpieczenie maszyn, urządzeń i narzędzi podczas postoju i w ruchu.

- niewłaściwe zachowanie się rolnika – niewłaściwe operowanie kończynami w strefie zagrożenia, wykonanie czynności bez usunięcia zagrożenia (np. niewyłączenie maszyny);
- niewłaściwa obsługa, warunki bytowe i reakcje zwierząt na nieznane bodźce i otoczenie (ból, strach, hałas, podejście do zwierzęcia bez uprzedzenia głosem, wymuszona pozycja ciała), narowistość i agresja zwierząt;
- wady konstrukcyjne lub niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne maszyn, narzędzi i urządzeń, nieprawidłowo skonstruowane drabiny (bez zabezpieczeń przed przechyłem, osunięciem, zły rozstaw szczebli itp.) brak lub niewłaściwe osłony i zabezpieczenia. Brak poręczy i barierek, wystające progi i nie ma zabezpieczenia otworów zrzutowych i kanałów gnojowych.
- podczas użytkowania maszyn na zdarzenia wypadkowe ma wpływ ich stan techniczny, manipulowanie rękami przy maszynach będących w ruchu, lekceważenie, ignorowanie przez rolników istniejącego zagrożenia.
- powodem wielu wypadków było również niewłaściwe tempo pracy i pośpiech, rutyna, niedostateczna koncentracja na wykonywanej pracy, nadmierny wysiłek fizyczny rolnika i warunki atmosferyczne.
- nie bez znaczenia na ilość zachodzących wypadków w gospodarstwie ma ignorowanie występujących zagrożeń podczas pracy.

Struktura wypadków w 2015 podziałem na gminy:

Gmina	Liczba wypadków w 2015r. (od 1.01. do 08.12.2015r.
Żerków	14
Jarocin	17
Jaraczewo	17
Kotlin	9
Nowe Miasto	1
Razem	58

1 osoba zamieszkująca na terenie gminy Nowe Miasto, podlega ubezpieczeniu W PT KRUS Jarocin bowiem grunty posiada na terenie powiatu jarocińskiego.

W 2015 r. nie odnotowano wypadków śmiertelnych i chorób zawodowych rolników.

Wypadki podczas codziennych prac gospodarskich w rozbięciu na godziny.
Ogółem 58 zdarzenia.

w tym: - od godz. 6.00 do 18.00 - 53 szt.
- od godz. 18.00 do 6.00 - 5 szt.

Najwięcej wypadków odnotowano wśród osób od 30 do 59 lat.

Porównanie wypadków wg grup powierzchni gospodarstwa (ha fiz.)

L.p.	Powierzchnia gospodarstwa	Liczba wypadków
1.	0,00 ha (dział specjalny)	1
2.	0,01 do 1,00 ha	2
3.	1,01 do 5,00 ha	8
4.	5,01 do 10,00 ha	8
5.	10,01 do 15,00 ha	12
6.	15,01 do 20,00 ha	6
7.	20,01 do 30,00 ha	11
8.	30,01 do 40,00 ha	5
9.	40,01 do 50,01 ha	2
10.	50,01 do 100,00 ha	2
11.	100,01 do 150,00 ha	0
12.	150,01 do 300,00 ha	1
13.	ponad 300,00 ha	0
Razem liczba wypadków		58

Do wypadków najczęściej dochodziło w gospodarstwach o powierzchni do 10 do 15 ha – 12 zdarzeń i od 20 do 30 ha – 11 zdarzeń,

Wypadki wg profilu produkcji w gospodarstwie.

Symbol i nazwa profilu produkcji.	Liczba wypadków.
01 - produkcja mieszana	49
02 – produkcja roślinna – uprawa zbóż i inne uprawy rolne	8
03 – produkcja roślinna – warzywnictwo, sadownictwo, ogrodnictwo	0
04 – produkcja roślinna - inne	0
05 – chów i hodowla zwierząt – bydło mleczne	0
06 – chów i hodowla zwierząt – trzoda chłевна	0
07 – chów i hodowla zwierząt – inne	0
08 – działy specjalne	1
09 – inne niewymienione profile	0
Razem liczba wypadków	58

Spośród wyszczególnionych w tabeli profili produkcji najwięcej było wypadków w gospodarstwach, które nie specjalizują się w jednym określonym kierunku lecz prowadzą zarówno produkcję roślinną i zwierzęcą.

Zapobieganie wypadkom przy pracy w rolnictwie.

Działania Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników prowadzone są od 1993 roku na terenie całego kraju i realizowane zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2015, poz. 704 z późn. zm.) Na potrzeby prowadzonej działalności prewencyjnej KRUS dokonuje analizy przyczyn i okoliczności zgłoszonych

wypadków przy pracy rolniczej. Służy to rozpoznawaniu występujących zagrożeń wypadkowych i chorobowych w gospodarstwach rolnych oraz planowaniu w tym kierunku profilaktyki.

Jedną z form zapobiegania wypadkom w gospodarstwach rolnych są organizowane szkolenia z zakresu bezpiecznej pracy w gospodarstwach rolnych.

Tematyka w 2015 r. dotyczyła przede wszystkim zagadnień związanych z upadkami, zagrożeniami podczas codziennej obsługi zwierząt oraz pochwycceniami i uderzeniami prze części ruchome maszyn i urządzeń. Zdarzenia te dominują wśród zgłaszanych wypadków.

Podczas szkoleń omawiano również tematy z zakresu:

- bezpieczeństwa w transporcie rolniczym
- zasady bezpiecznej pracy przy obsłudze zwierząt
- zagrożenia zdrowia i życia rolników
- bezpieczeństwo pracy na wysokości, w zagłębieniach i zbiornikach
- zasady bezpiecznej pracy ze środkami chemicznymi
- zasady bezpiecznej pracy z maszynami i urządzeniami rolniczymi.
- sposoby minimalizacji ryzyka wystąpienia wypadku

W celu zmniejszania ryzyka wystąpienia wypadku przy pracy i rolniczej chorób zawodowych podczas spotkań Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zachęca rolników do wprowadzania zmian w gospodarstwach rolnych podnoszących bezpieczeństwo ich pracy i życia. Przedstawiane są rozwiązania zmniejszające ryzyko upadku osób w gospodarstwie w kierunku poprawy stanu nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych. Korzystania z drabin podczas wchodzenia i schodzenia przyczep załadowanych materiałem objętościowym. Zabezpieczenia transportowanego materiału objętościowego przy użyciu pasów transportowych.

Tematyka szkoleń dobierana jest do profilu produkcji i występujących zagrożeń wypadkowych w rejonie, identyfikowanych podczas postępowania powypadkowego i wizytacji sezonowych prac gospodarskich (okres zniw i jesiennych prac polowych).

Podczas szkoleń, pogadanek i spotkań instruktażowych wyświetlane są filmy prewencyjne pt. „Zadbaj o zdrowie i bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym”, „Czy tak musiało być” i prezentacje o tematyce bhp w rolnictwie, a uczestnikom wręczane materiały popularyzatorskie (broszury, ulotki, kalendarze prewencyjne, itp.) ochrony osobiste, materiały odblaskowe.

Szkolenia i pogadanki prowadzone są również dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół rolniczych, dla sołtysów, rolników współpracujących ze szkołami rolniczymi, którzy przyjmują uczniów na praktyki rolnicze. Podczas festynów, dożynek KRUS organizuje stoisko informacyjne. Posiadamy stoisko informacyjne podczas obchodów „Dni Kotlina – Święta Pomidora”.

W ramach działań pozaszkoliowych organizowane są konkursy z zakresu bhp na zakończenie szkoleń dla rolników, uczniów gimnazjum, szkół podstawowych i uczniów Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

Organizowany jest dla rolników ogólnokrajowy konkurs na bezpieczne gospodarstwo rolne, a dla uczniów szkół podstawowych ogólnopolski konkurs plastyczny pt. „Bezpiecznie na wsi”.

Uczestnicy szkoleń oraz pogadanek otrzymują broszury tematyczne, m. in.:

1. Zasady ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym.
2. Upadek to nie przypadek.
3. Bezpieczna praca na wysokości w wykopach i zbiornikach w gospodarstwie rolnym
4. Bezpieczna obsługa maszyn i urządzeń w gospodarstwach rolnych
5. Borelioza i kleszczowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.
6. Kalendarz prewencyjny.

Sporządzono, dnia 08.12.2015r.

G.II

STANISŁAW GĄSIŃSKI

[Podpis]
mgr Błażej Gąsiński

KIEROWNIK
Placówki Terenowej w Jarocinie

[Podpis]
mgr Danuta Kuczańska